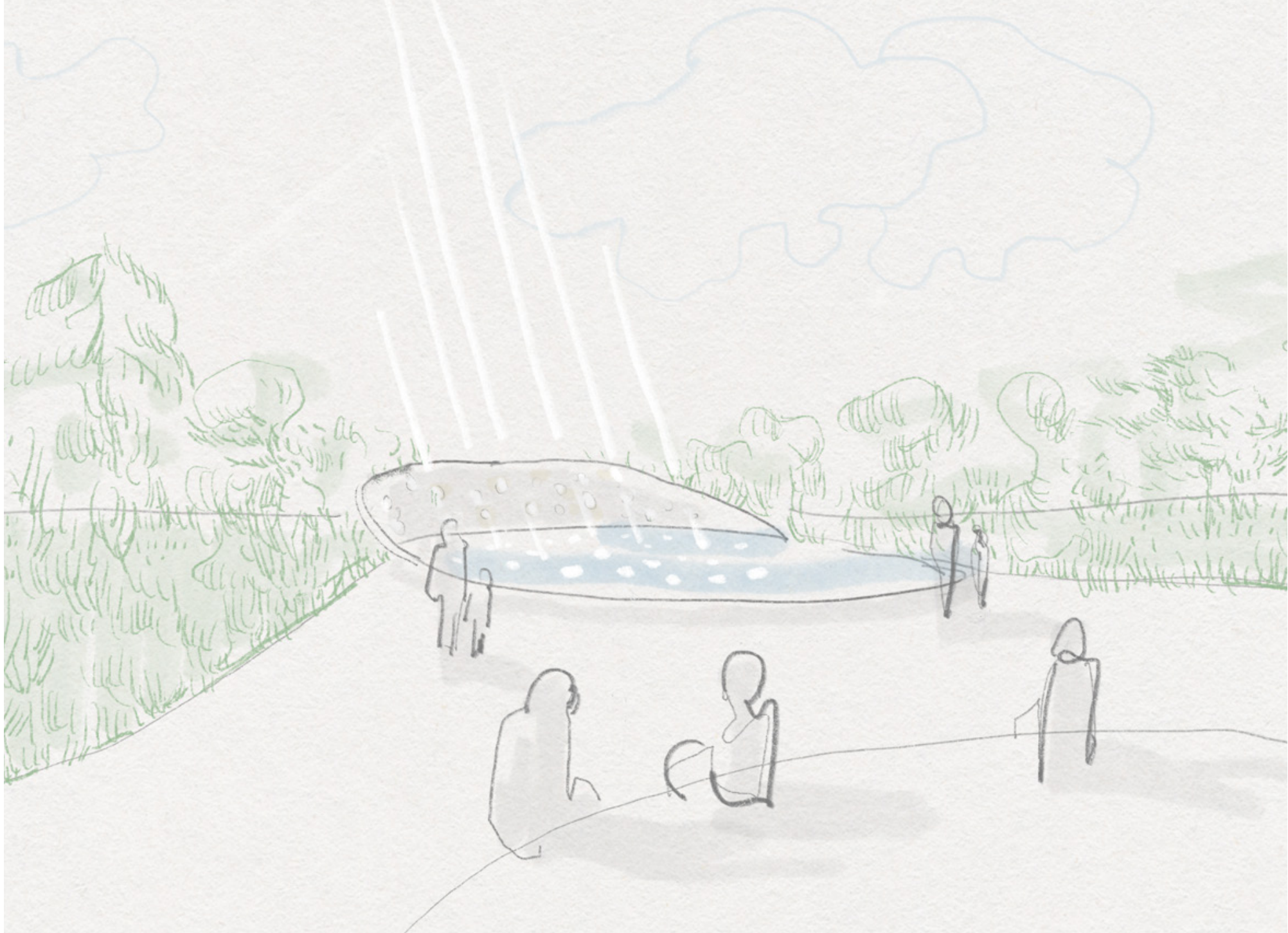

NATJEČAJ ZA SPOMENIK HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ DOMOVINSKOG RATA U DUGOJ RESI

POPIS SVIH PRILOGA NATJEČAJNOG RADA

GRAFIČKI PRILOZI

Situacija šire zone obuhvata natječaja	M 1:500
Uža situacija zone spomenika	M 1:200
Tlocrt spomenika	M1:50
Pogled jug	M1:50
Pogled istok	M1:50
Pogled zapad	M1:50
Pogled sjever	M1:50
Uzdužni presjek spomenika	M1:50
Detalj konstrukcije	M1:50
Krajobrazno rješenje	

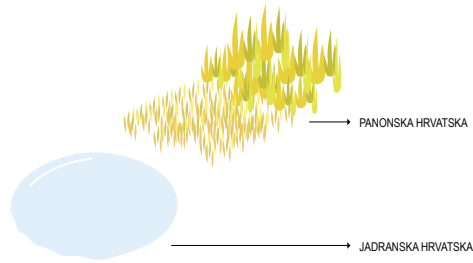
PROSTORNI PRIKAZI

Prikaz spomenika danju na definiranoj fotografiji	
Prikaz spomenika noću na definiranoj fotografiji	
Pogled iz zraka	
Prikaz detalja i obrade materijala	
Aksonometrija	
Maketa	M1:100
Fotografije makete	
Konceptualna skica	
Konceptualni dijagrami	

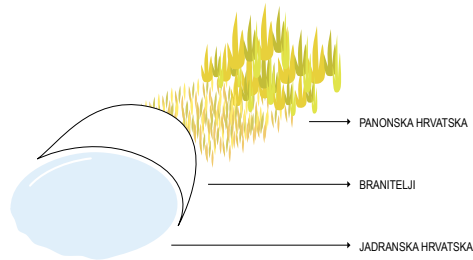
TEKSTUALNI PRILOZI

Obrazloženje koncepta i simbolike spomenika	
Opis materijala i urbane opreme	
Opis horikulturnog uređenja	
Projektantska procjena ukupnih troškova	
Popis površina	

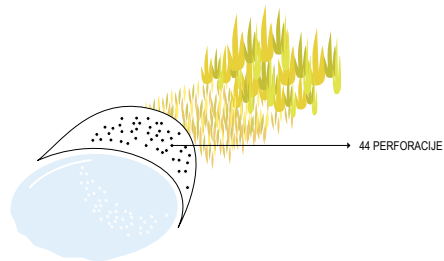
SIMBOLIKA PROSTORA

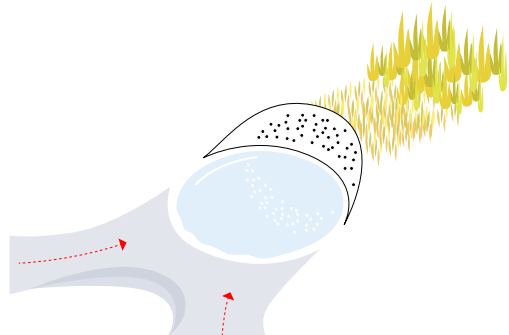
SIMBOLIKA BRANITELJA HRVATSKE

SIMBOLIKA ŽRTVE

UKLAPANJE U ZATEČENI URBANI KONTEKST

OBRAZLOŽENJE KONCEPTA

Lokacija spomenika smještena je na rubu parka, uz parkiralište i dvorište dječjeg vrtića, s juga omeđena zidom garaža susjednog stambenog naselja. Periferijska pozicija koja se na prvu doima kao nedostatak postaje polazišna točka koncepta. Prostor spomenika je oblikovan kao intimni prostor komemoracije koji korisnik ne susreće slučajno, već mu se postupno približava.

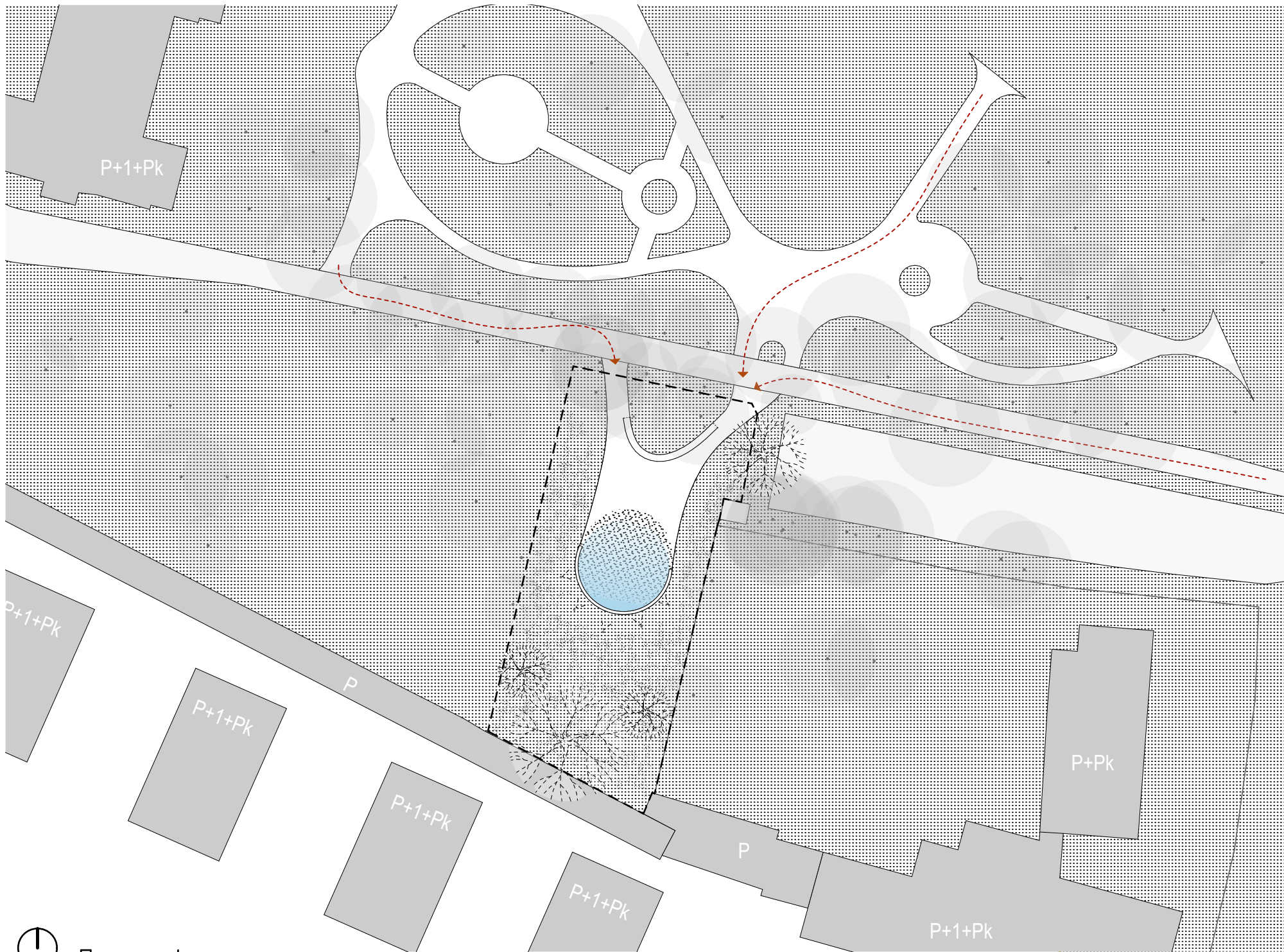
Put suptilno usmjerava posjetitelja iz svakodnevnice parka prema sporom, zamišljenom hodu. Iz poda izrasta klupa, orijentirana prema središtu kompozicije, poziv na zaustavljanje, na prisutnost.

Srce spomenika je vodena površina kružne forme. Krug evocira vječnost, a voda predstavlja Jadran - plavi horizont za koji su branitelji ovog prostora znali da ga brane, iako ga mnogi od njih nikada nisu vidjeli.

Oko vodene površine proteže se vegetacijski pojas autohtone flore panonskih stepa. U njezinu središtu stoji hrast lužnjak - simbol panonskih šuma i opstojnosti. Vegetacija istovremeno vizualno zatvara prostor od susjednih parcela i oblikuje simboličku cjelinu: tamo gdje se voda i zemlja susreću, tamo gdje se Jadran i Panonija dodiruju, upravo je to prostor koji je trebalo sačuvati. Iz vode suptilno izranja zid - vertikala kao simbol branitelja koji su karlovačko područje zadržali kao strateški koridor između dvaju dijelova Hrvatske. Da je taj prostor pao, prometne i životne veze između panonskog i jadranskog kraka bile bi prekinute; Hrvatska razrezana na dva nepovezana dijela.

U zidu su oduzete četrdeset i četiri kružne perforacije. Kroz te otvore prodire sunčeva svjetlost i pada na vodenu površinu ispod, ostavljajući treperave kružice svjetlosti u vodi. Odsutnost koja se ne pretvara u tminu, već u svjetlosti koja treperi.

Cijeli ambijent oblikuje prostor koji nije ni park ni trg, već prostor između sjećanja i sadašnjosti, između tišine i zvuka vode, između onoga što jest i onoga čega više nema. Prostor u kojemu se posjetitelj može zaustaviti, prisjetiti i otići malo drugačiji nego što je došao.

0 1 10

SPOMENIK – SIMBOLIKA

KRUG

Arhetipska kružna forma bazena s vodom otkriva se posjetitelju koji ulazi u prostor sjećanja. Objekt je nenametljivog betonskog volumena, interpoliran u postojeće parkovne vizure - krug poziva na vječnost, cjelovitost i zacjeljenje, nadovezujući se na kružne historiciističke elemente koji su se izvorno nalazili u parku.

INTIMNOST

Intimnost prostora gradira, od zone svakodnevnog boravka i tranzita, prema tihoj zoni komemoracije - mirnoj vodenoj površini, koja vertikalnom imaginacijom nebo spušta na zemlju, a zemlju podiže k nebu. Dok s parkovne šetnice posjetitelj postepeno ulazi u ritam kontemplacije i tišine, proprioceptivno stupa u dijalog s haptičkom arhitekturom sjećanja, s prirodnim elementima; simboliku osjeća vlastitim tijelom.

VODA

Voda ima vlastitu poetiku - ona je reflektivna supstancija sjećanja. Prema Gastonu Bachelardu, voda je nosač materijalne imaginacije, emotivno gušćeg prostora od onog fizičkog. Dok bistri protok Mrežnice Dugom Resom odnosi vrijeme, previjajući se u brzim slapovima, mirna ga voda sažima; postaje spremnikom sjećanja, istovremeno reflektirajući i vraćajući pogled onoga koji se prisjeća i promatra.

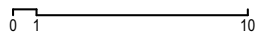
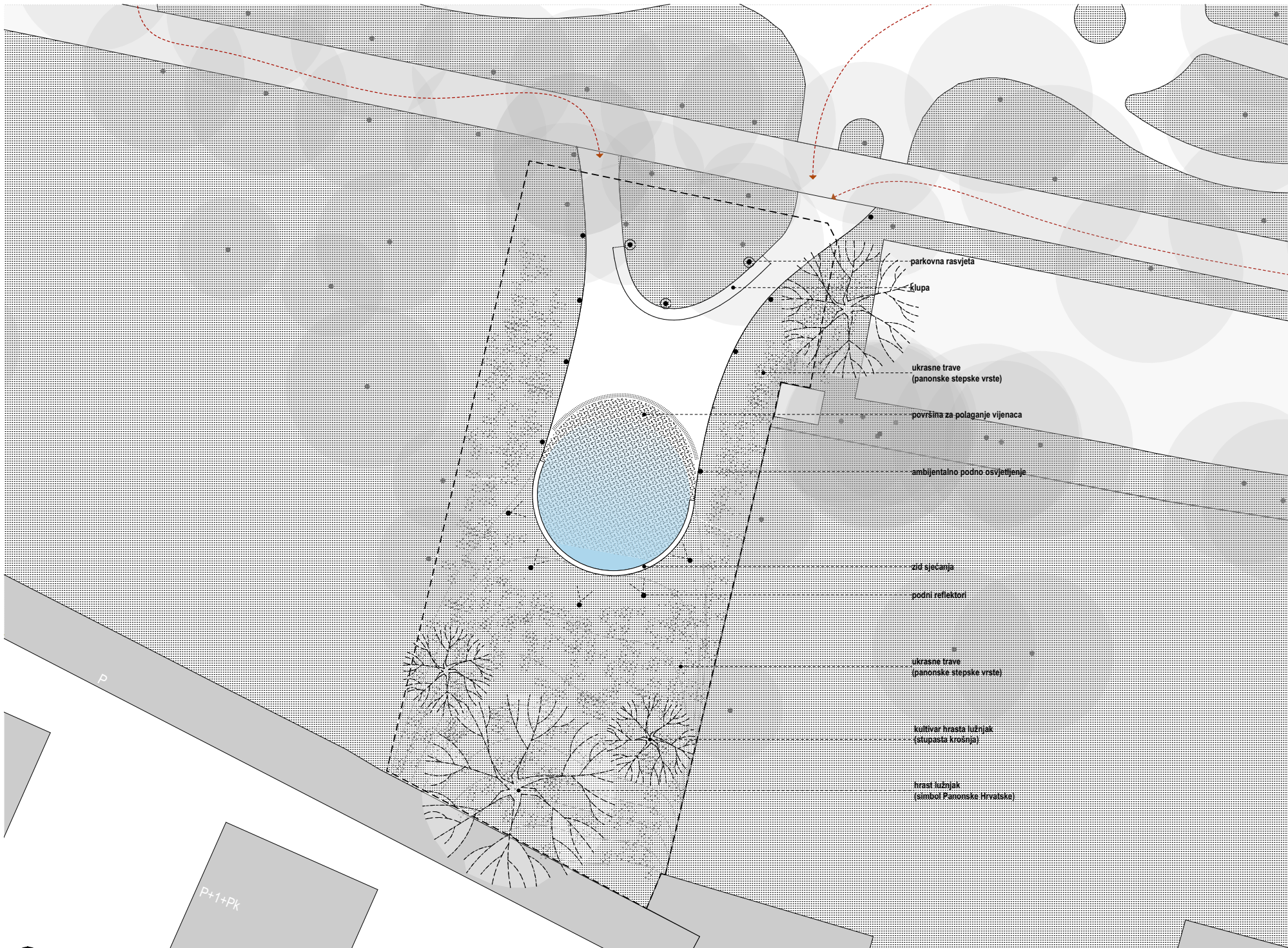
44

Četrdeset i četiri kružne perforacije raspoređene su konstelacijski obodnom betonskom stijenkama bazena - četrdeset i četiri odsutnosti. Kroz njih se probija sunčeva svjetlost, ostavljajući na vodi svijetle, treperave kružice nade. Refleksije svjetlosti na vodi jednako fasciniraju djecu i odrasle, bez potrebe za objašnjenjem. Odsutnost postaje prisutnost. Rana ostaje - ali u njoj prebiva svjetlost.

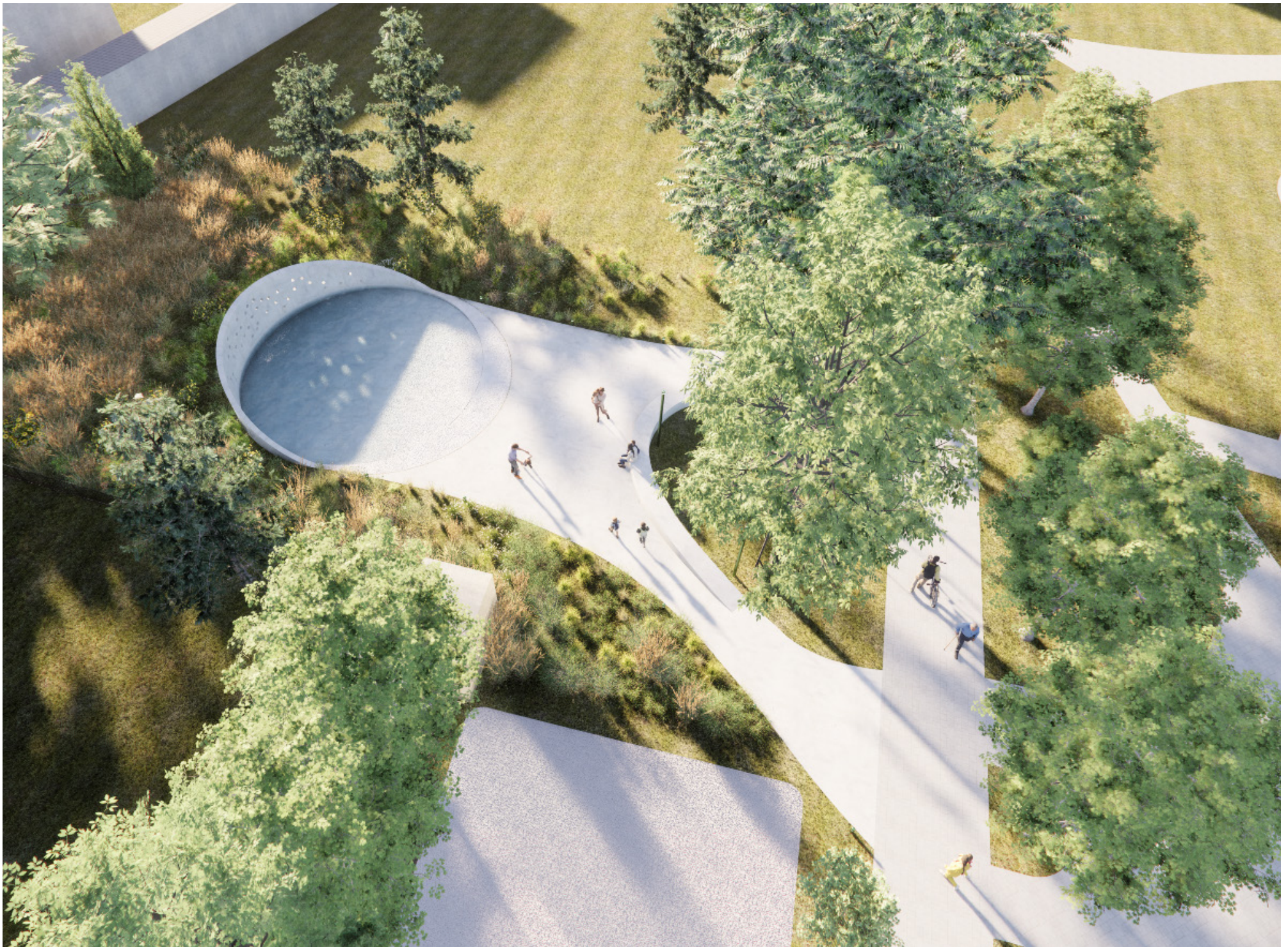
Kako se svjetlost mijenja kroz dan i godišnja doba, sunčeva putanja postaje kalendarom sjećanja, čineći svaki posjet drukčijim.

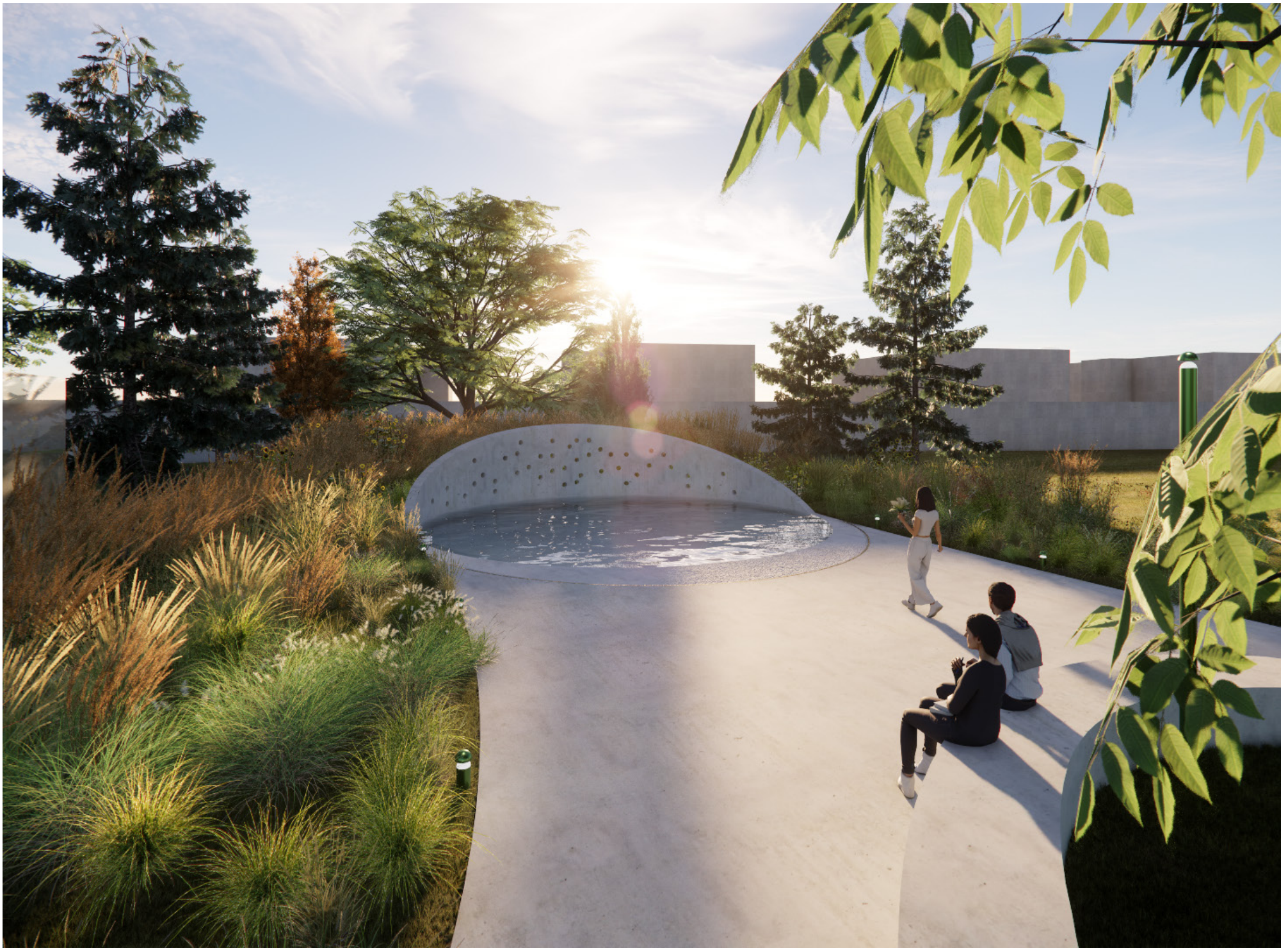
Parterna površina oko bazena izvedena je u poliranom betonu, s imenima poginulih i nestalih branitelja ispisanim u bronci u uz sam rub vode. Posjetitelj ih čita spuštajući pogled prema vodi, krećući se polukružno oko volumena; prateći istovremeno svjetlosne refleksije na vodi iz različitih uglova.

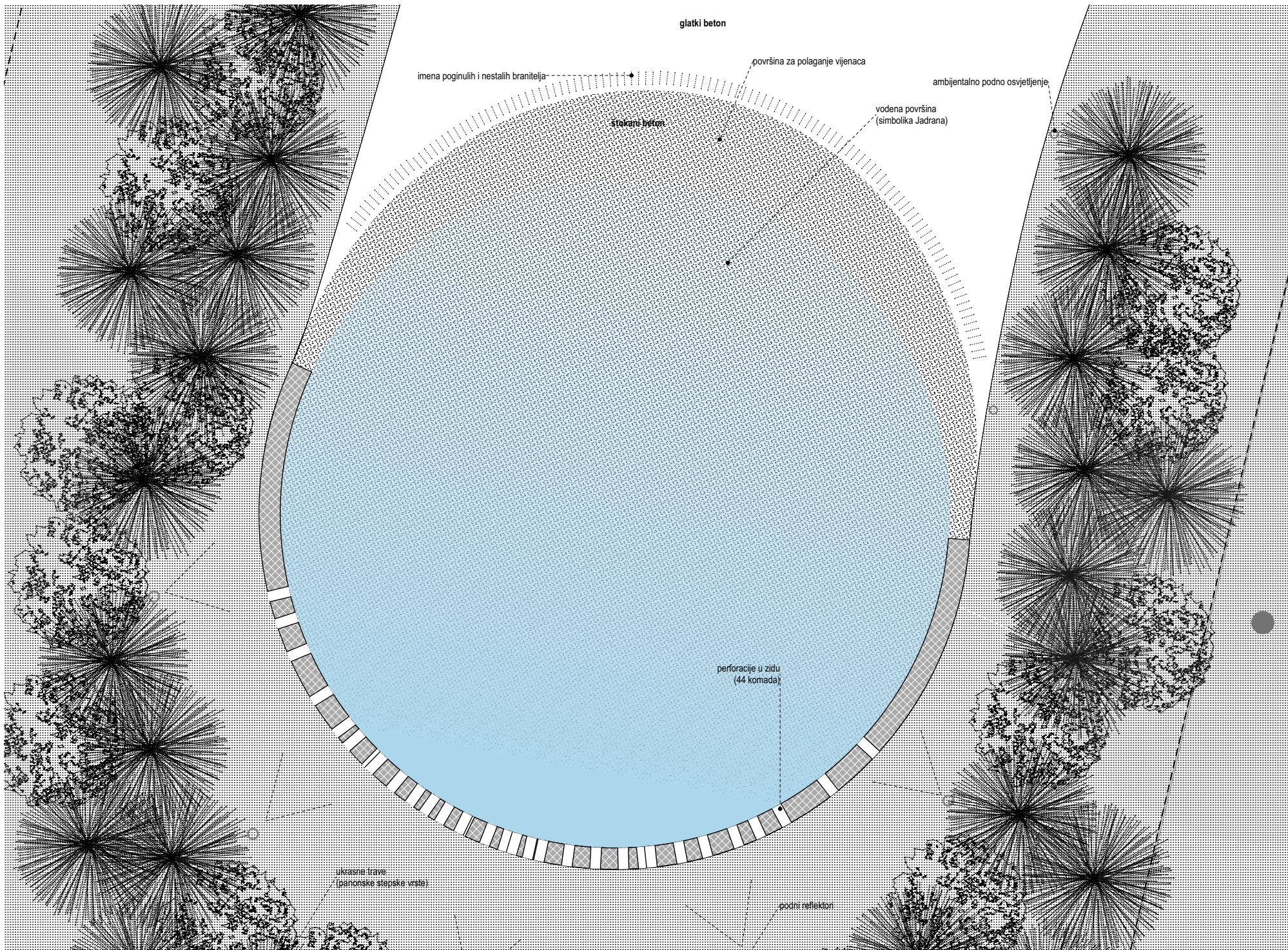
Demokratski sjećanja centralni je element memorijalnog prostora - njegov je zadatak posjetitelja učiniti sudionikom. Emocija je dostupna svakome, bilo da se radi o djetetu koje promatra kružice na vodi, ili o odraslome koji poznaje težinu svake perforacije. Svaki posjetitelj stupa pred liminalni prostor reflektivne vodene površine, ulazeći u individualnu interakciju s odsutnim. Prostorni koncept počiva na ideji sjećanja koje se obnavlja – sa svakim posjetiteljem i pomakom sunca

P+1+PK

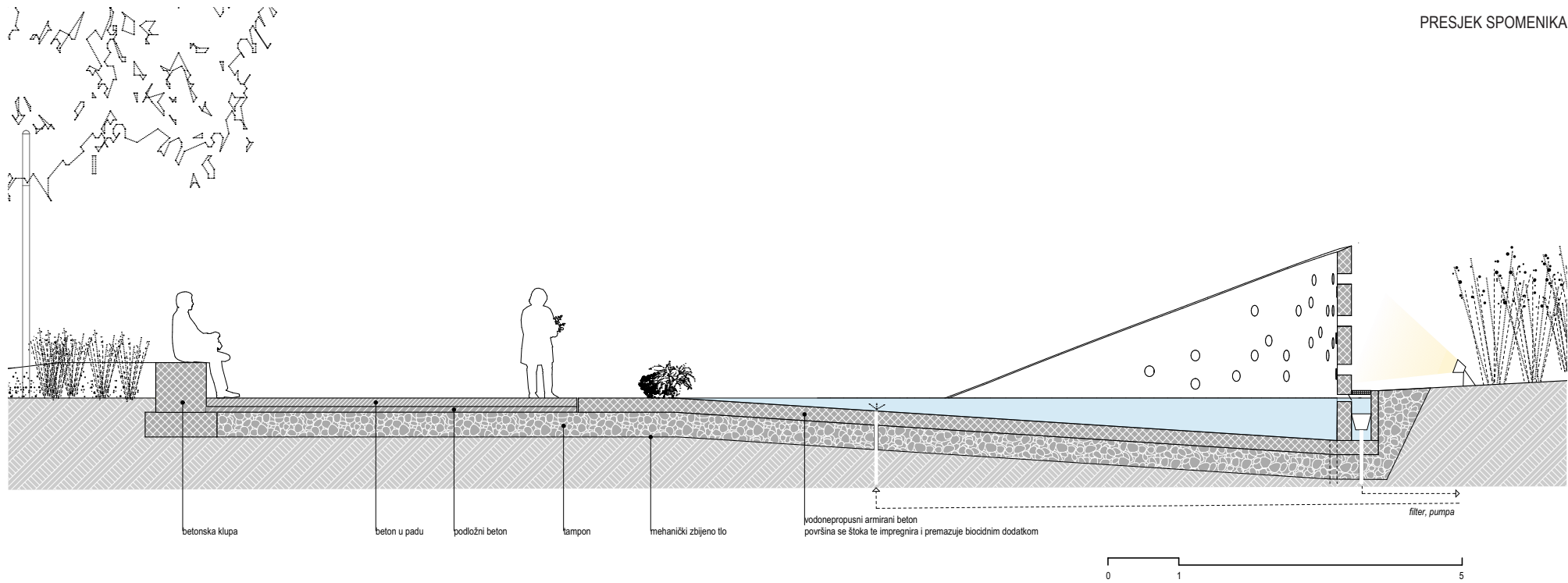

0 1 5

PRESJEK SPOMENIKA

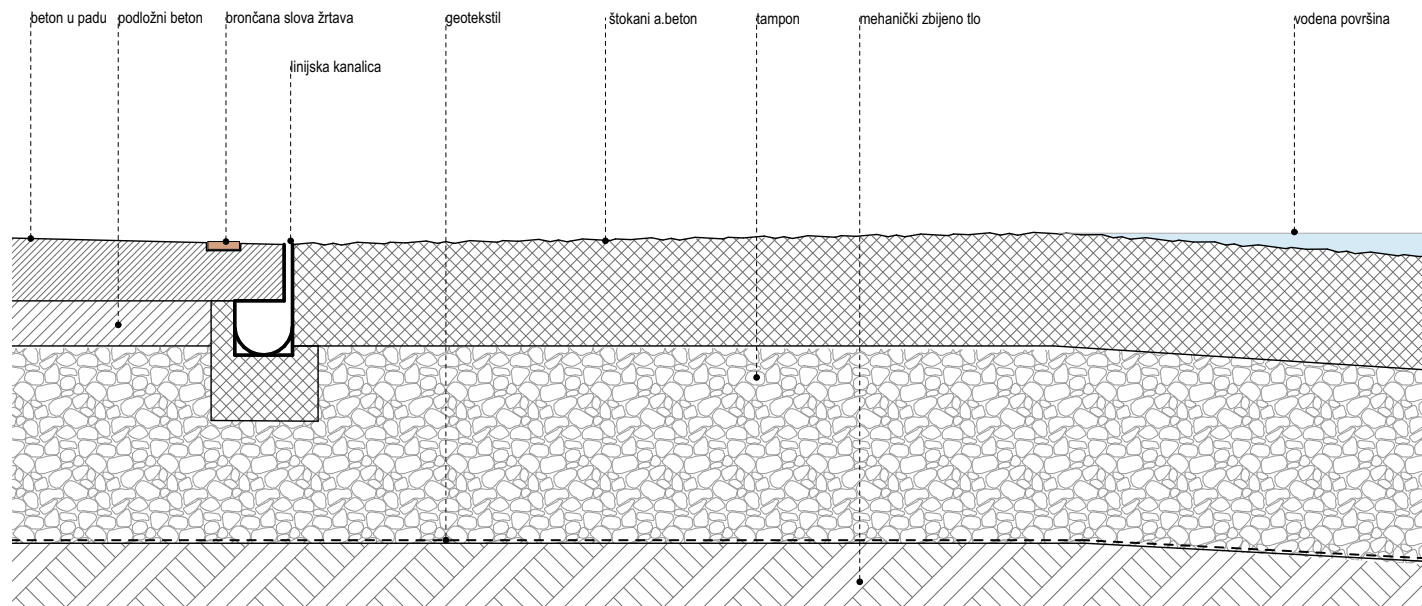
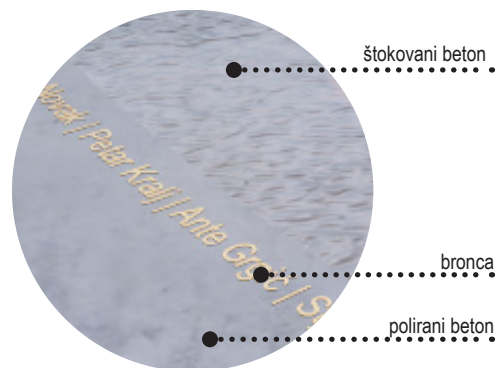

KOMEMORACIJA

KRUŽIĆI SVJETLOSTI U VODI

OBRAZLOŽENJE MATERIJALA I URBANE OPREME

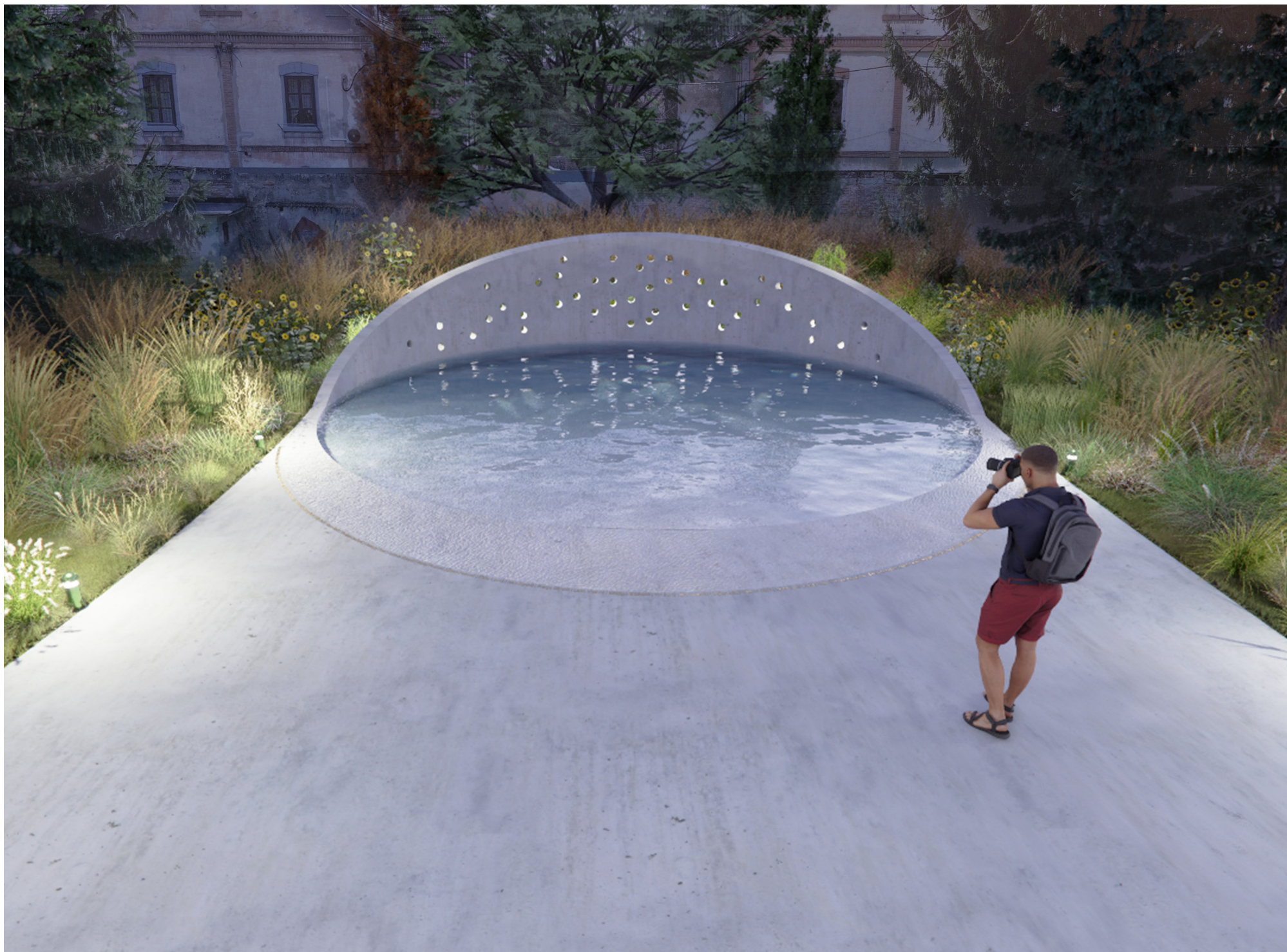
Šetnica i klupa unutar obuhvata izvedene su u glatkom svijetlom izlivenom betonu.

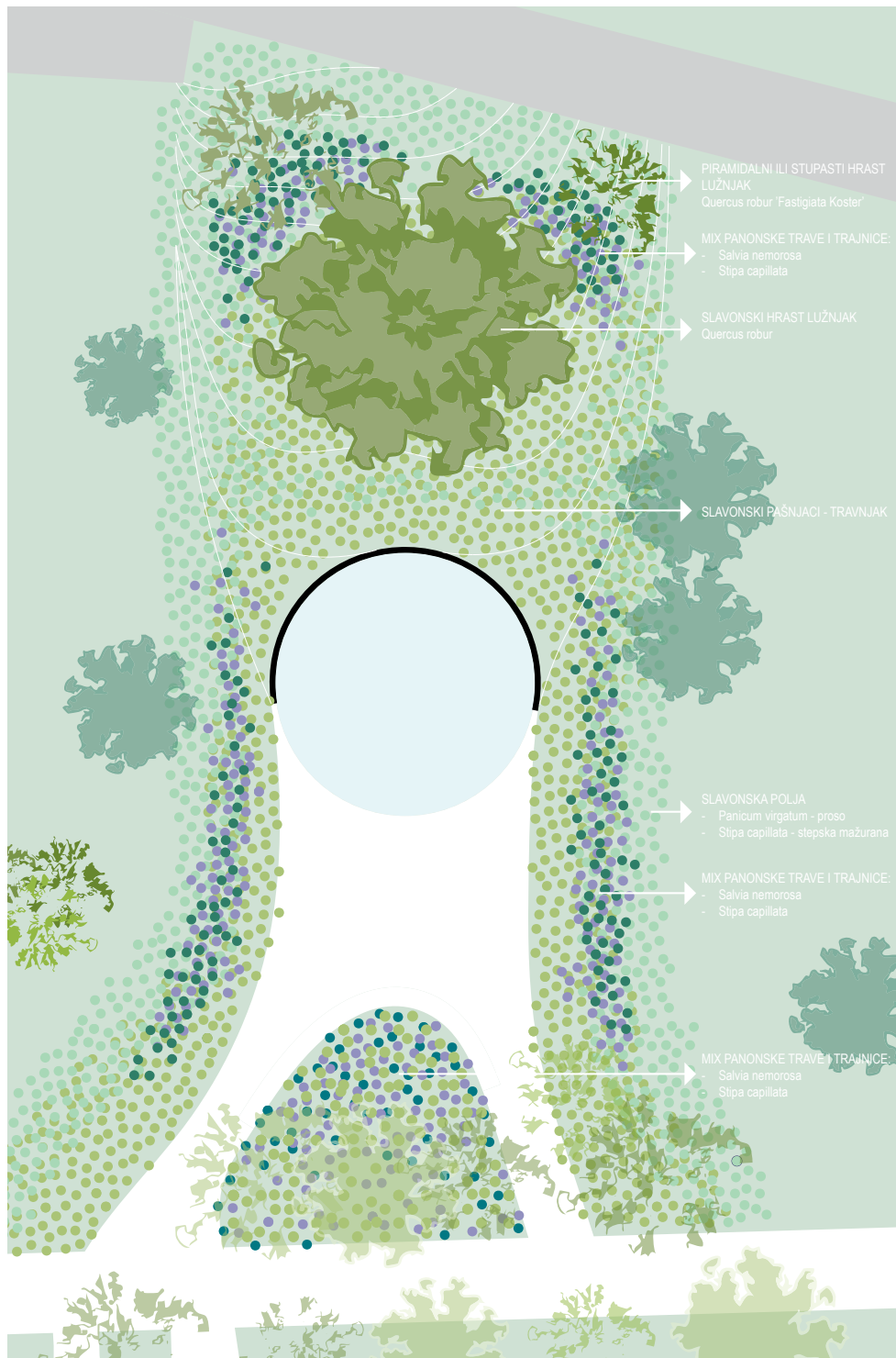
Bazen vodene površine izveden je u armiranom betonu čija je vanjska površina obrađena štokanjem (tekstura koja evocira morsku obalu) te završno impregnirana i premazana biocidnim premazom.

Zakrivljeni zid s četrdeset i četiri perforacije izliven je in situ u svijetlom glatkom armiranom betonu.

Imena poginulih i nestalih branitelja ispisana su lijevanjem u bronci, materijalu koji je kroz povijest karakterističan za memorijalne natpise i trajnost sjećanja.

Rasvjeta prostora riješena je podnim lampama u zelenoj površini, koje osvjetljavaju šetnicu, te tri parkovne svjetiljke smještene uz klupu. Iza zakrivljenog zida postavljeni su podni reflektori koji noću osvjetljavaju perforacije, svjetlost prolazi kroz četrdeset i četiri otvora i zrcali se na vodenoj površini.

KONCEPT KRAJOBRAZNOG UREĐENJA

OPIS HORTIKULTURNOG UREĐENJA

Sukladno konceptu, odabrana je vegetacija karakteristična za Panonsku Hrvatsku, koja je istovremeno prilagođena ili povoljna na lokaciji uz rijeku Mrežnicu.

Kao centralni element kompozicije postavljen je hrast lužnjak (Quercus robur) simbol panonskih šuma, prirodno prisutan uz riječne obale gdje ima dovoljno vlage i dubljih tala. Uz njega je odabran i piramidalni kultivar hrasta lužnjaka (Quercus robur 'Fastigiata Koster'), specifičan po uskoj, strogo uspravnoj i stupasto formi.

Stepski karakter vegetacijskog pojasa postiže se ukrasnim travama: prosom (Panicum virgatum 'Northwind'), busenastom trajnicom visine 120–180 cm čije metlice krajem ljeta poprimaju bakrene i crvenkaste tonove, te stepskom mažuranom (Stipa capillata), visine do 55 cm, koja prostoru daje prepoznatljiv lepršavi izgled karakterističan za panonske stepe.

Od trajnica je odabrana stepska kadulja u dvije varijante: (Salvia nemorosa) i (Salvia nemorosa 'Amethyst'), koje cvjetnim klasovima u tonovima ljubičaste doprinose sezonskoj dinamici i koloritu prostora.

Salvia nemorosa

Salvia nemorosa 'Amethyst'

Stipa capillata

Panicum virgatum 'Northwind'

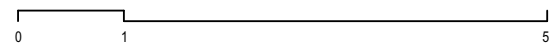
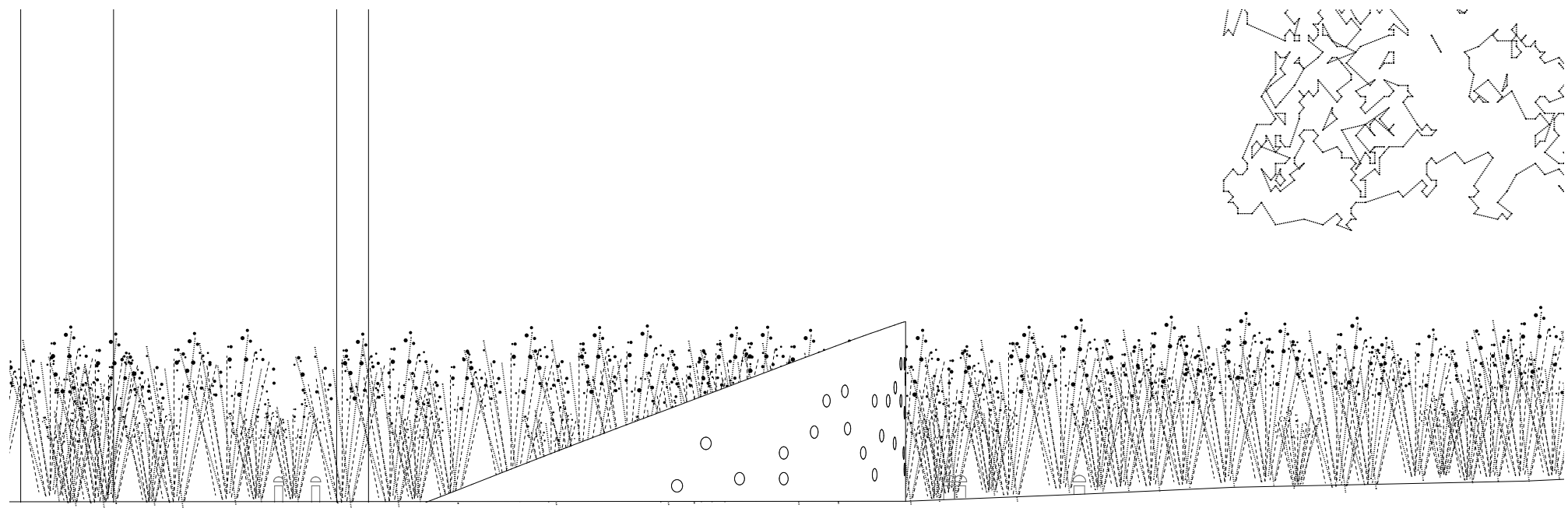
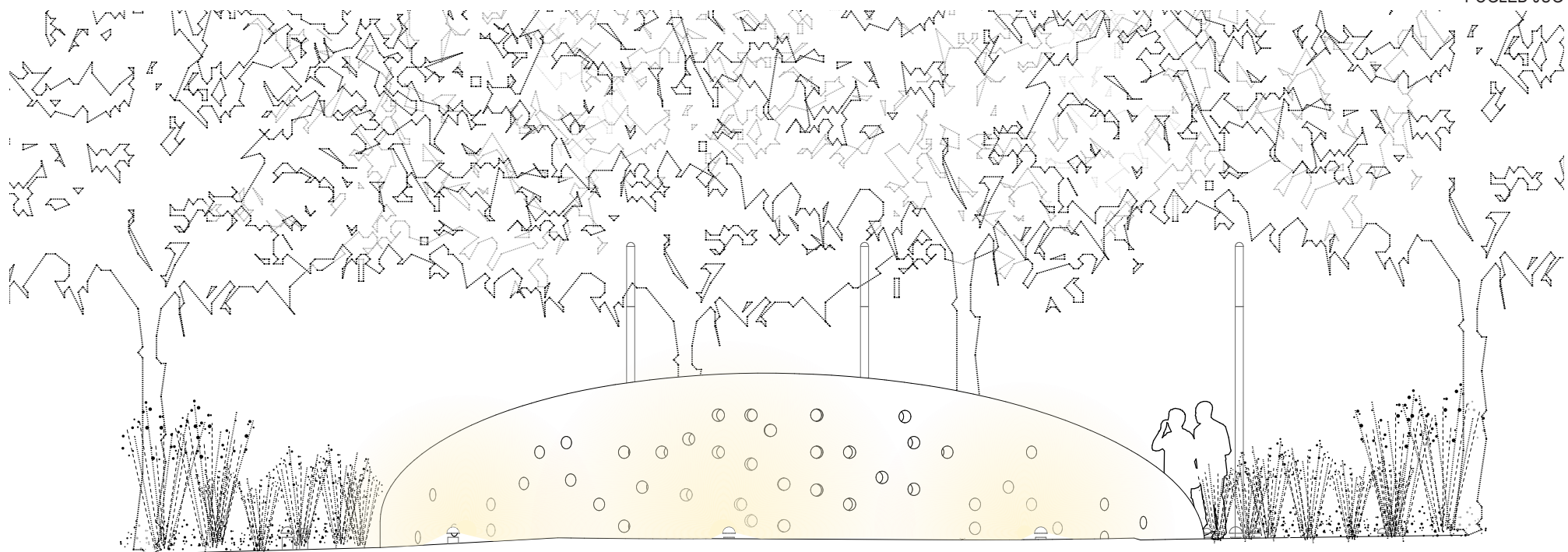

Quercus robur

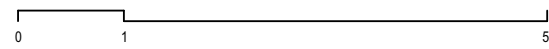
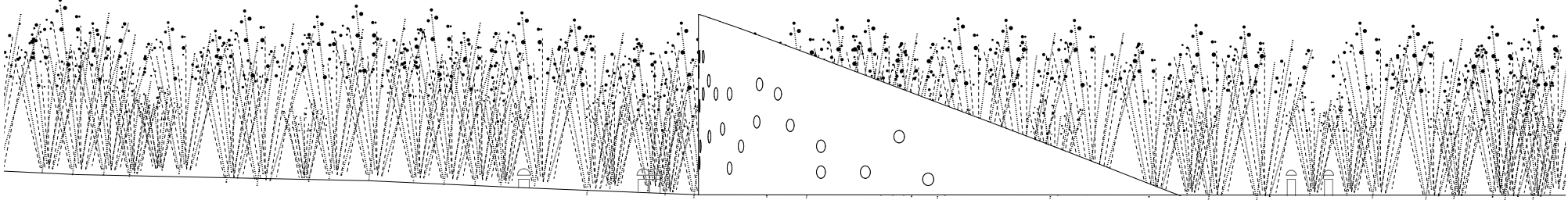
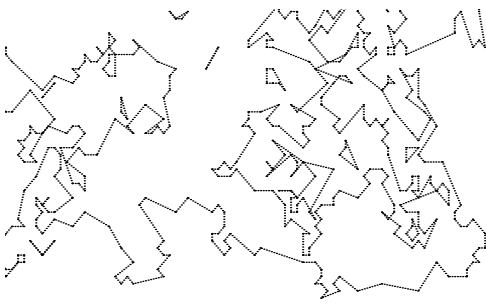
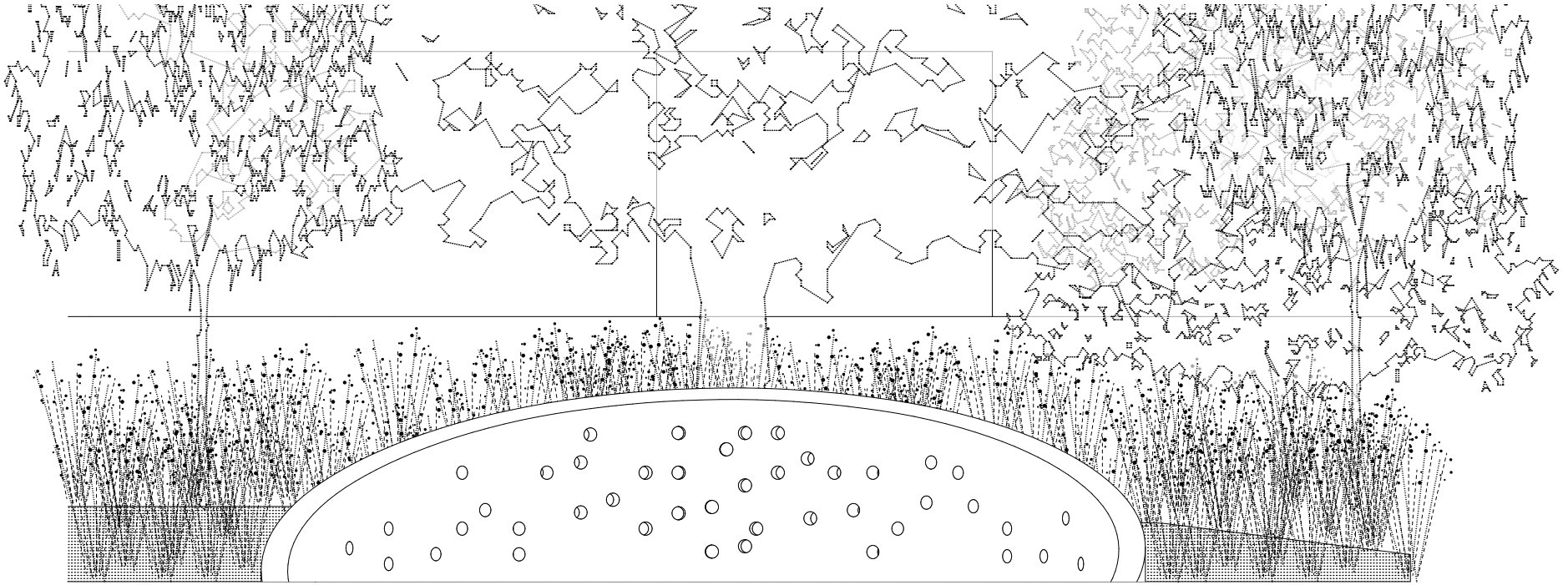

Quercus robur 'Fastigiata Koster'

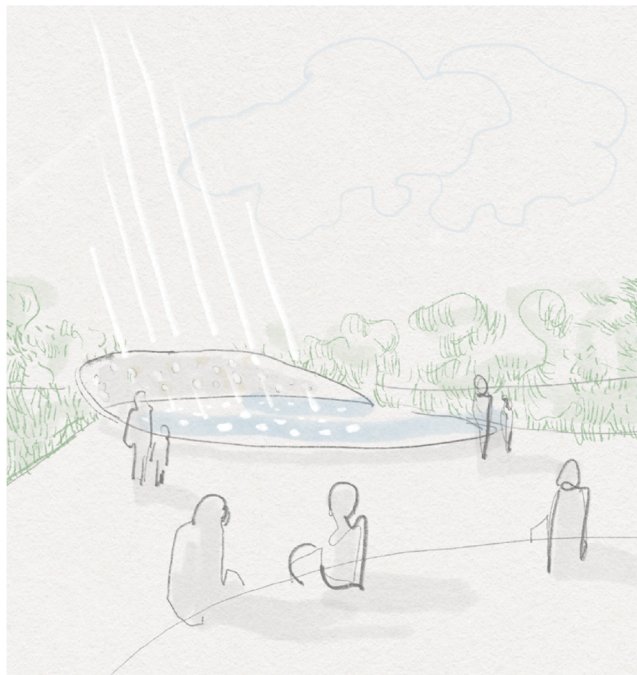
POZIV NA ZAUSTAVLJANJE

POPIS POVRŠINA:

Namjena	Površina (m ²)
Zelene površine	572,12 m ²
Šetnica	116,85 m ²
Vodena površina sa zidom	87,04 m ²
UKUPNO	776,01 m²

PROCIJENA UKUPNIH TROSKOVA ZA IZRADU SPOMEN OBILJEŽJA :

Stavka	Iznos (€)
Izrada potrebne dokumentacije (glavni projekt)	10.000,00 €
Građevinski radovi <i>(uključujući strojarnicu vodene površine i potrebne elektroinstalacije te instalacije navodnjavanja i odvodnje)</i>	70.000,00 €
Hortikulturni radovi	35.000,00 €
UKUPNO	115.000,00 €

KONCEPTUALNA SKICA

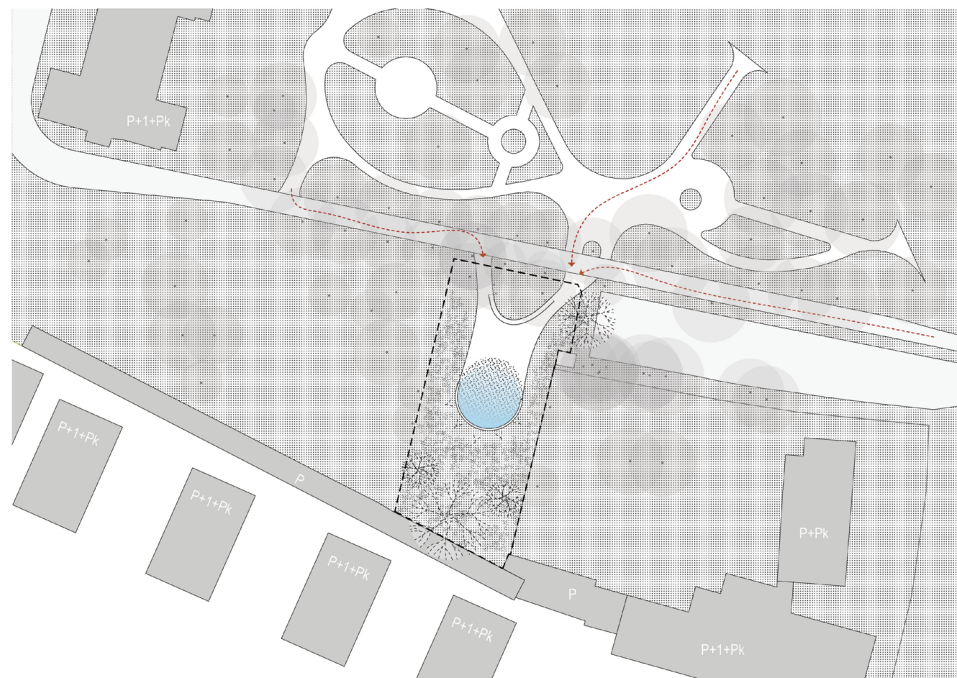
OBRAZLOŽENJE KONCEPTA

Lokacija spomenika smještena je na rubu parka, uz parkiralište i dvorište dječjeg vrtića, s juga omeđena zidom garaža susjednog stambenog naselja. Periferijska pozicija koja se na prvu doima kao nedostatak postaje polazišna točka koncepta. Prostor spomenika je oblikovan kao intimni prostor komemoracije koji korisnik ne susreće slučajno, već mu se postupno približava.

Put suptilno usmjerava posjetitelja iz svakodnevnice parka prema sporom, zamišljenom hodu. Iz poda izrasta klupa, orijentirana prema središtu kompozicije, poziv na zaustavljanje, na prisutnost.

Srce spomenika je vodena površina kružne forme. Krug evocira vječnost, a voda predstavlja Jadran - plavi horizont za koji su branitelji ovog prostora znali da ga brane, iako ga mnogi od njih nikada nisu vidjeli.

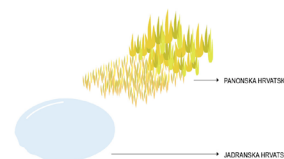
Okolo vodene površine proteže se vegetacijski pojas autohtone flore panonskih stepa. U njezinu središtu stoji hrast lužnjak - simbol panonskih šuma i opstojnosti. Vegetacija istovremeno vizualno zatvara prostor od susjednih parcela i oblikuje simboličku cjelinu: tamo gdje se voda i zemlja susreću, tamo gdje se Jadran i Panonija dodiruju, upravo je to prostor koji je trebalo sačuvati. Iz vode suptilno izranja zid - vertikala kao simbol branitelja koji su karlovačko područje zadržali kao strateški koridor između dvaju dijelova Hrvatske. Da je taj prostor pao, prometne i životne veze između panonskog i jadranskog kraka bile bi prekinute; Hrvatska razrezana na dva nepovezana dijela.

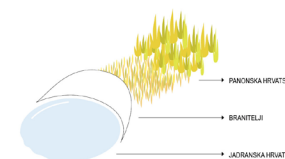
SITUACIJA M 1:500

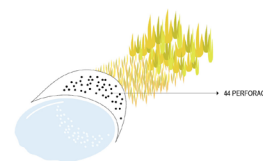
POGLED IZ ZRAKA

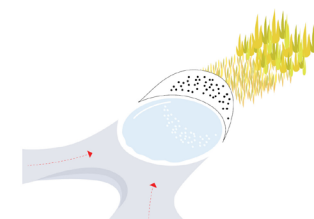
SIMBOLIKA PROSTORA

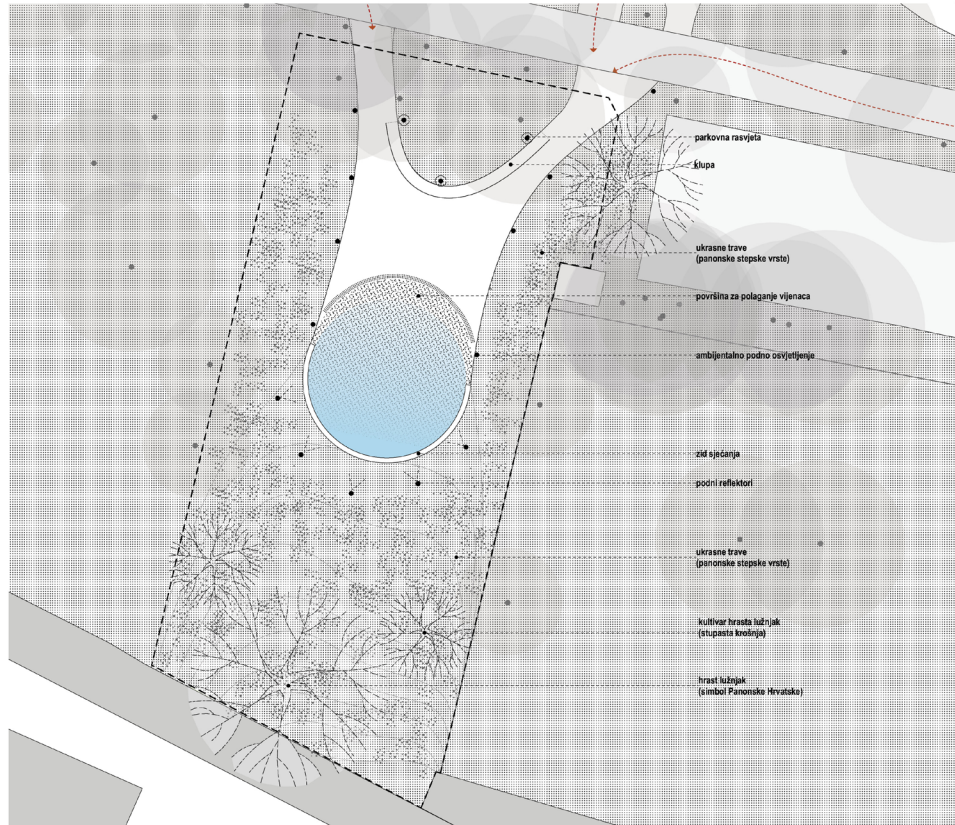
SIMBOLIKA BRANITELJA HRVATSKE

SIMBOLIKA ŽRTVE

UKLAPANJE U ZATEČENI URBANI KONTEKST

SITUACIJA M 1:200

U zidu su oduzete četrdeset i četiri kružne perforacije. Kroz te otvore prodire sunčeva svjetlost i pada na vodenu površinu ispod, ostavljajući treperave kružice svjetlosti u vodi. Odsutnost koja se ne pretvara u tminu, već u svjetlosti koja treperi.

Cijeli ambijent oblikuje prostor koji nije ni park ni trg, već prostor između sjećanja i sadašnjosti, između tišine i zvuka vode, između onoga što jest i onoga čega više nema. Prostor u kojemu se posjetitelj može zaustaviti, prisjetiti i otići malo drugačiji nego što je došao.

SPOMENIK – SIMBOLIKA

KRUG

Arhetipska kružna forma bazena s vodom otkriva se posjetitelju koji ulazi u prostor sjećanja. Objekt je nenametljivog betonskog volumena, interpoliran u postojeće parkovne vizure - krug poziva na vječnost, cjelovitost i zacjeljenje, nadovezujući se na kružne historičističke elemente koji su se izvorno nalazili u parku.

INTIMNOST

Intimnost prostora gradira, od zone svakodnevnog boravka i tranzita, prema tihoj zoni komemoracije - mirnoj vodenoj površini, koja vertikalnom imaginacijom nebo spušta na zemlju, a zemlju podiže k nebu. Dok s parkovne šetnice posjetitelj postepeno ulazi u ritam kontemplacije i tišine, proprioceptivno stupa u dijalog s haptičkom arhitekturom sjećanja, s prirodnim elementima; simboliku osjeća vlastitim tijelom.

VODA

Voda ima vlastitu poetiku - ona je reflektivna supstancija sjećanja. Prema Gastonu Bachelardu, voda je nosač materijalne imaginacije, emotivno gušćeg prostora od onog fizičkog. Dok bistri protok Mrežnice Dugom Resom odnosi vrijeme, previjajući se u brzim slapovima, mirna ga voda sažima; postaje spremnikom sjećanja, istovremeno reflektirajući i vraćajući pogled onoga koji se prisjeća i promatra.

44

Četrdeset i četiri kružne perforacije raspoređene su konstelacijski obodnom betonskom stijenkom bazena - četrdeset i četiri odsutnosti. Kroz njih se probija sunčeva svjetlost, ostavljajući na vodi svijetle, treperave kružice nade. Refleksije svjetlosti na vodi jednako fasciniraju djecu i odrasle, bez potrebe za objašnjenjem. Odsutnost postaje prisutnost. Rana ostaje - ali u njoj prebiva svjetlost.

Kako se svjetlost mijenja kroz dan i godišnja doba, sunčeva putanja postaje kalendarom sjećanja, čineći svaki posjet drukčijim. Parterna površina oko bazena izvedena je u poliranom betonu, s imenima poginulih i nestalih branitelja ispisanim u bronci u uz sam rub vode. Posjetitelj ih čita spuštajući pogled prema vodi, krećući se polukružno oko volumena; prateći istovremeno svjetlosne refleksije na vodi iz različitih uglova.

Demokratski sjećanja centralni je element memorijalnog prostora - njegov je zadatak posjetitelja učiniti sudionikom. Emocija je dostupna svakome, bilo da se radi o djetetu koje promatra kružice na vodi, ili o odraslome koji poznaje težinu svake perforacije. Svaki posjetitelj stupa pred liminalni prostor reflektivne vodene površine, ulazeći u individualnu interakciju s odsutnim. Prostorni koncept počiva na ideji sjećanja koje se obnavlja - sa svakim posjetiteljem i pomakom sunca.

KOMEMORACIJA

PRIKAZ DETALJA OBRADE MATERIJALA

OBRAZLOŽENJE MATERIJALA I URBANE OPREME

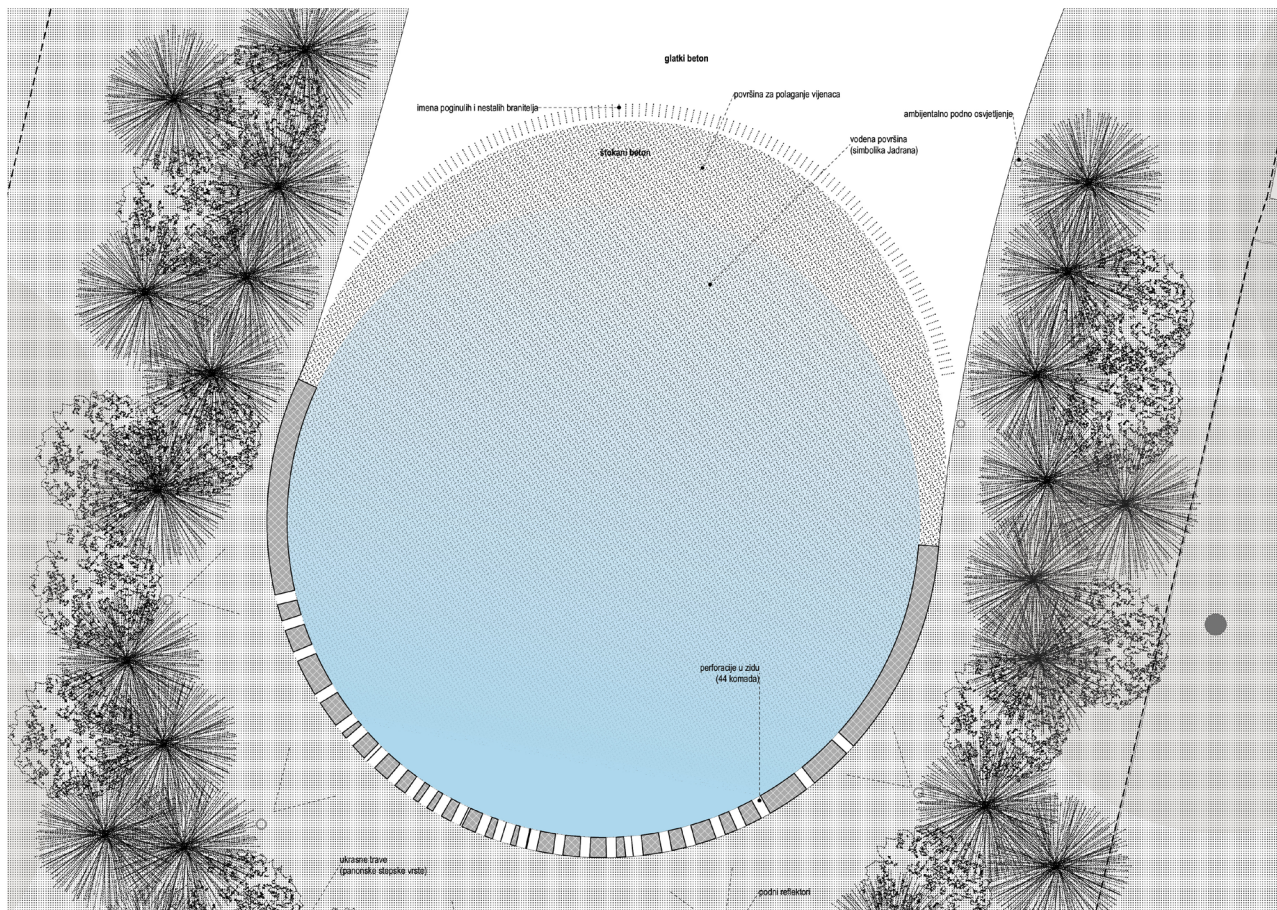
Šetnica i klupa unutar obuhvata izvedene su u glatkom svijetlom izlivenom betonu.

Bazen vodene površine izveden je u armiranom betonu čija je vanjska površina obrađena štokanjem (tekstura koja evocira morskou obalu) te završno impregnirana i premazana biocidnim premazom.

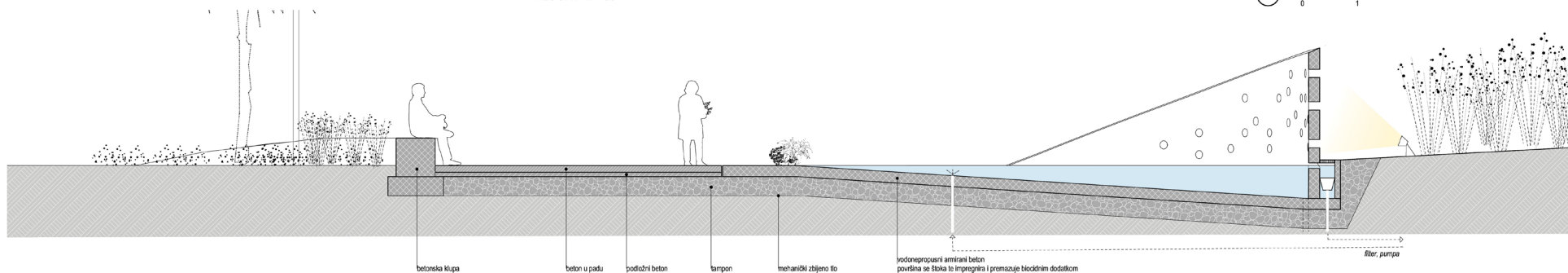
Zakrivljeni zid s četrdeset i četiri perforacije izliven je in situ u svijetlom glatkom armiranom betonu.

Imena poginulih i nestalih branitelja ispisana su lijevanjem u bronci, materijalu koji je kroz povijest karakterističan za memorijalne natpise i trajnost sjećanja.

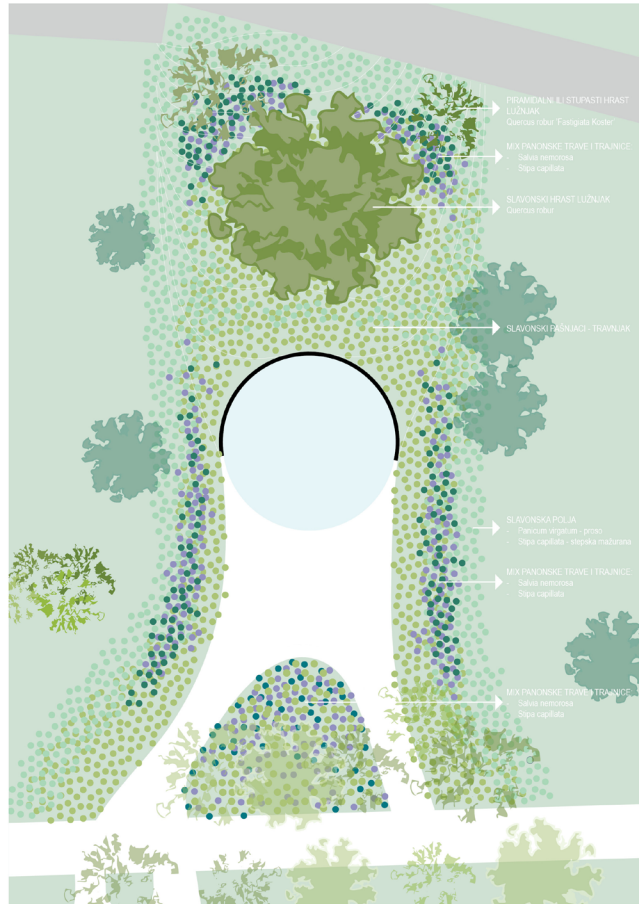
Rasvjeta prostora riješena je podnim lampama u zelenoj površini, koje osvijetljavaju šetnicu, te tri parkovne svjetiljke smještene uz klupu. Iza zakrivljenog zida postavljeni su podni reflektori koji noću osvijetljavaju perforacije, svjetlost prolazi kroz četrdeset i četiri otvora i zrcali se na vodenoj površini.

TLOCRT M 1:50

PRESJEK M 1:50

OPIS HORTIKULTURNOG UREĐENJA

Sukladno konceptu, odabrana je vegetacija karakteristična za Panonsku Hrvatsku, koja je istovremeno prilagođena ili povoljna na lokaciji uz rijeku Mrežnicu.

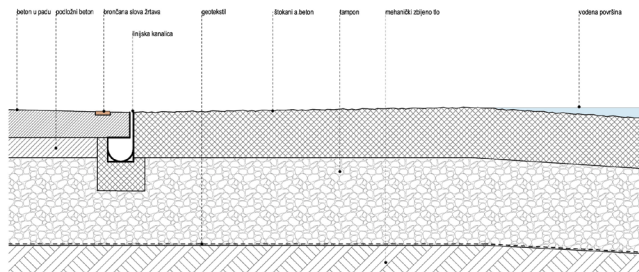
Kao centralni element kompozicije postavljen je hrast lužnjak (*Quercus robur*) simbol panonskih šuma, prirodno prisutan uz riječne obale gdje ima dovoljno vlage i dubljih tala. Uz njega je odabran i piramidalni kullivar hrasta lužnjaka (*Quercus robur 'Fastigiata Koster'*), specifičan po uskoj, strogo uspravnoj i stupasto formi.

Stepski karakter vegetacijskog pojasa postiže se ukrasnim travama: prosom (*Panicum virgatum 'Northwind'*), busenastom trajnicom visine 120–180 cm čije metlice krajem ljeta poprimaju bakrene i crvenkaste tonove, te stepskom mažuranom (*Stipa capillata*), visine do 55 cm, koja prostoru daje prepoznatljiv lepršavi izgled karakterističan za panonske stepe.

Od trajnica je odabrana stepska kadulja u dvije varijante: (*Salvia nemorosa*) i (*Salvia nemorosa 'Amethyst'*), koje cvjetnim klasovima u tonovima ljubičaste doprinose sezonskoj dinamici i koloritu prostora.

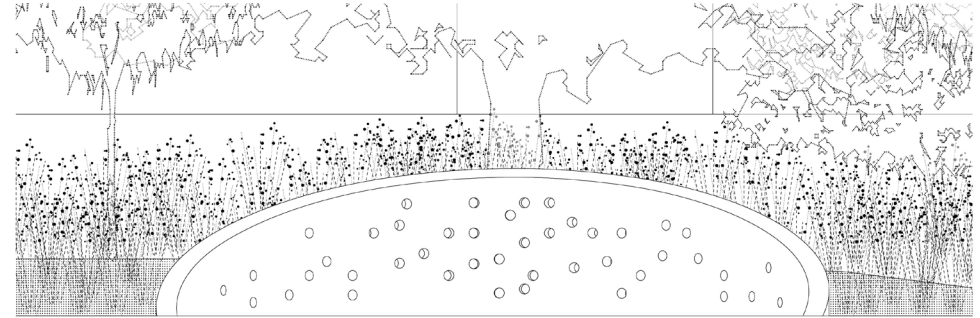
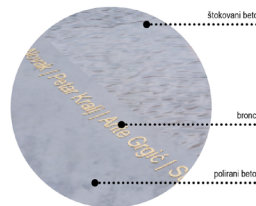

KONCEPT KRAJOBRAZNOG UREĐENJA

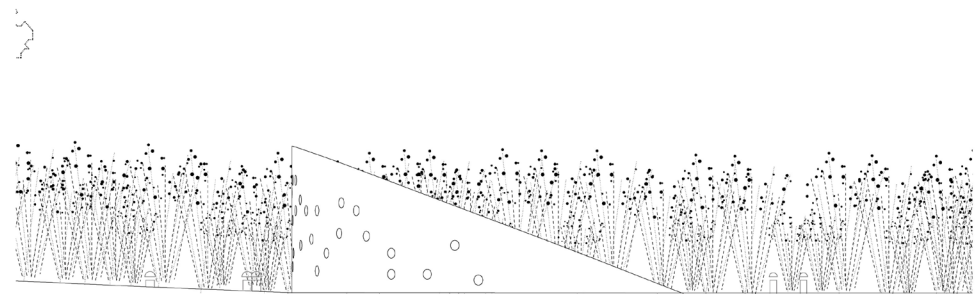

DETALJ M 1:10

MATERIJALIZACIJA

POGLED SJEVER M 1:50

POGLED ISTOK M 1:50

POZIV NA ZAUSTAVLJANJE

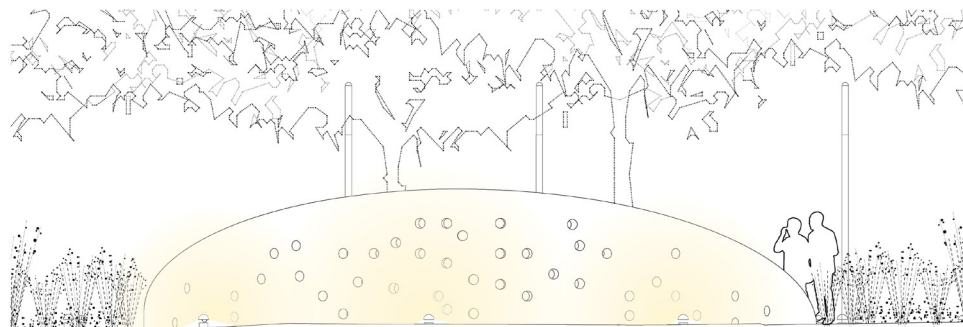

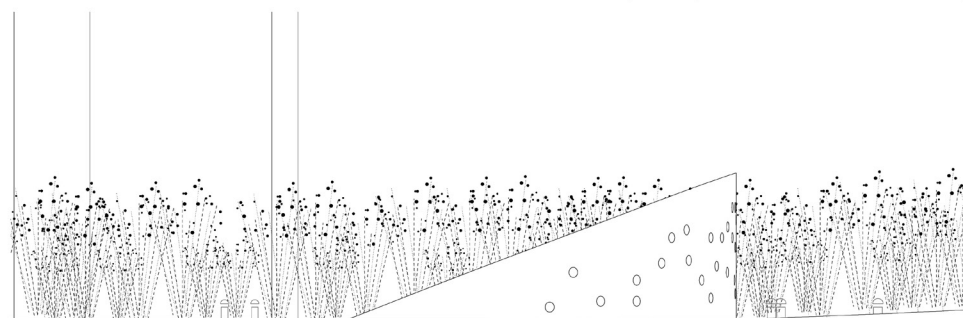
AKSONOMETRIJA

NOĆNI AMBIJENT SPOMENIKA

POGLED JUG M 1:50

POGLED ZAPAD M 1:50

POGLED IZ PARKA